

Til Stortingets
finanskomite

Dato: 13. oktober 2022

Teknas innspill til Statsbudsjettet 2023

Tekna – Teknisk-naturvitenskapelig forening er den største masterforeningen i Norge, og den største fagforeningen i Akademikerne med over 97 000 medlemmer. Våre medlemmer har mastergrad eller mer fra tekniske og naturvitenskapelige fagområder.

Arbeidsgiveravgift (kap. 613, post 1)

Tekna er kritisk til regjeringens forslag om økt arbeidsgiveravgift for ansatte med lønn over 750 000 kroner. Forslaget vil gjøre det dyrere for norske virksomheter å beholde og ansette høyt utdannet arbeidskraft. Dette kommer i tillegg til en rekke andre skatteskjerpelser for næringslivet. Tekna frykter at dette vil svekke konkurranseevnen for norske virksomheter, og at konsekvensen kan bli at arbeidsoppgaver og arbeidsplasser blir flyttet ut av landet.

Forslaget vil også ramme andre satsninger regjeringen ønsker å gjøre. Til eksempel vil mer enn den foreslåtte økningen av grunnbevilgningen til de teknisk-industrielle instituttene gå til å betale den ekstra arbeidsgiveravgiften. Forslaget vil derfor, i tillegg til å svekke konkurranseevnen, føre til at færre midler går til forskning og utvikling av ny teknologi.

Tekna mener at Stortinget må avvise regjeringens forslag om å innføre ekstra arbeidsgiveravgift på de som tjener mer enn 750 000 kroner for å forhindre at vår konkurransekraft svekkes.

Avvikling av avbyråkratiserings- og effektiviseringsreformen (ABE-reformen)

Tekna er fornøyd med at ABE-reformen er fjernet fra årets statsbudsjett, men frykter at kuttene i reformen videreføres under nytt navn. Tekna er av den klare oppfatning om at videreføring av statlige rammekutt, uavhengig av ordlyden på kuttene, vil bidra til å ytterligere svekke kvaliteten og oppfølgingsarbeidet og det faglige arbeidet i Nav, universitets – og høyskolesektoren og helseforetakene. Når administrative støttefunksjoner reduseres forsvinner ikke arbeidsoppgavene, men overføres til andre ansattegrupper som for eksempel vitenskapelige ansatte i UH-sektoren. Dette er ikke hensiktsmessig og effektiv bruk av denne kompetansen.

Tekna frykter at de kuttene i drift som man kan se i eksempelvis departementenes rammer og i underliggende forvaltningsorganer vil få de samme konsekvensene som en videreføring av ABE-reformen.

Tekna mener man ikke må gjennomføre kutt i driftsutgifter i offentlig sektor før man har etablert og implementert tillitsreformen.

Dagpenger (kap. 2541, post 70)

Regjeringen foreslår å redusere opptjeningsperioden på dagpenger fra tre til ett år. Det betyr en svekkelse av dagpengeordningen og av de som allerede er svakest tilknyttet arbeidslivet. Vi er ikke tjent med at ulikhetene øker i samfunnet. Regjeringens forsikringer om at ingen som har dagpenger i dag vil miste retten til dagpenger på grunn av de nye reglene baserer seg på en svært optimistisk prognose for arbeidsledigheten i Norge. Tekna mener at det er en overveiende sannsynlighet at ledighetstallene vil øke mer enn hva regjeringen tar høyde for.

Tekna mener at forslaget om kutt i opptjeningsperioden for dagpenger må reverseres.

Legge til rette for klimavennlig teknologi og innovasjon (kap. 920, post 50, kap. 2421, post 75 og kap. 2426, post 71)

Tekna støtter den foreslåtte grønne nærings- og omstillingspakken. Videre satsning gjennom samarbeid med næringsliv, forskningsinstitusjonene og academia er viktig for å berede grunnen for ulike teknologier som kan ta oss igjennom det grønne skiftet. Tekna er derfor bekymret for at kuttene på til sammen 470 mill. kroner som gjøres i sektordepartementenes forskningsporteføljer vil føre til press på de næringsrettede konkurranseutsatte midlene.

Innovasjonsprosjekt i næringslivet (IPN) er et treffsikkert tiltak for å stimulere til forskningsaktivitet i bedrifter og FoU-miljøer. Forskningsrådet har de siste årene mottatt svært mange søknader til IPN og har måttet avvise mange prosjekter med høyest karakter. Ordningen bør som et minimum opprettholdes på samme nivå som 2022.

Tekna ber Stortinget sikre at IPN-ordningen opprettholdes på nivå med 2022 for å sikre næringsrettet forskning med høy forskningskvalitet og god kunnskapsspredning gjennom samarbeid mellom bedrifter og FoU-miljø.

Satsingen Grønn plattform retter seg mot konsortier av bedrifter og forskningsmiljøer som går sammen om forskning og teknologiutvikling der ferdige løsninger i markedet er målet. Hensikten er å skape grønne jobber og en mer bærekraftig fremtid. Tekna mener den nye utlysingsrunden bør være på samme nivå som den forrige.

Tekna ber om at Stortinget sikrer at en ny periode med Grønn plattform fra 2023 til 2025 er på samme nivå som forrige periode.

Studieavgift for utenlandsstudenter (kap. 260, post 50)

Tekna er svært opptatt av at gratisprinsippet i norsk høyere utdanning skal ligge fast, også for studenter som kommer fra land utenfor EØS/Sveits. Tekna er svært bekymret over tilgangen på studenter innen de såkalte MNT-fagene, og mener derfor vi må sikre at vi har tilflyt av studenter med interesse for teknologi og realfag. Disse vil etter master også kunne være kandidater til våre doktorgradsprogrammer (utviklet god kjennskap til Norge og norsk språk). Bare på NTNU har man i dag 1405 studenter fra land utenfor Europa.

Det er sterk internasjonal konkurranse mellom utdanningsinstitusjoner om studentene. For Norge er økonomiske fordeler som gratis utdanning helt nødvendig for å sikre rekrutteringen av studenter innen MNT-fagene.

Tekna ber Stortinget videreføre gratisprinsippet også for studenter utenfor EØS/Sveits for å sikre tilgang på nødvendig kompetanse innen teknologi og realfag.

Fortgang i konsesjonsprosessen for havvind

Tekna ser fram til oppstarten av tildelinger av konsesjoner for vindkraft til havs i Sørlige Nordsjø II (bunnfast) og Utsira Nord (flytende). Det er viktig at man får begynt å utlyse konsesjonene så raskt som mulig når vilkårene er klare. For å korte ned konsesjonsprosessen bør det vurderes å øke bevilgningen til miljøkartlegging i regi av NVE og OED.

Tekna ber Stortinget om å øke bevilgningen til NVE og OED til tidlig utredning av miljøkonsekvenser av havvind anlegg i Sørlige Nordsjø II og Utsira Nord.

Klimasats må videreføres (kap. 1220, post 61)

Tekna er tilfreds med at regjeringen for første gang legger frem en helhetlig klimaplan kombinert med et utslippsregnskap og -budsjett. Dette vil bli et viktig redskap for å nå utslippsmålene mot 2030.

Likevel er det klart at vi har store utfordringer i å få på plass både reduksjoner i klimagassutslipp og effektive tiltak for klimatilpasning. Riksrevisjonen påpekte for eksempel i sin rapport fra 3. mars i år at innsatsen for klimatilpasning er altfor svak. På denne bakgrunn er Tekna skuffet over at Miljødirektoratets ordning Klimasats nå termineres. Ordningen har vært en godt benyttet og effektiv ordning for å stimulere klimainnsatsen i kommuner og fylkeskommuner og det er her mye av klimainnsatsen må gjøres.

Tekna ber Stortinget videreføre klimasats-ordningen.

Innsatsen for naturen må økes, ikke reduseres (Kap. 1410 og 1420)

Tilstanden for naturen forverres raskt både i Norge og internasjonalt. Vi har mye kunnskap om klimaet, men vi vet alt for lite om naturen og naturtilstanden. Samtidig ser vi at innsatsen for naturen står på stedet hvil eller reduseres fra år til år.

Det er positivt at regjeringen ønsker å styrke effekten av innsatsen for skogvern, men det er ikke positivt at dette brukes som argument for å redusere den samlede innsatsen for naturen med et kutt til skogvern på 235 mill. Stortinget vedtok i 2016 et mål om at 15 prosent av forringet natur i Norge skal vernes og restaureres. Dessverre følges ikke dette arbeidet opp med midler til vern, restaurering, kunnskapsutvikling og reguleringer. Vi vet også at det i desember skal vedtas en ny global naturavtale og at det innenfor EUs grønne giv vil komme nye krav til Norge om innsats for naturen.

Tekna ber Stortinget om at rammen for innsats for naturen økes med 300 millioner som anslagsvis vil reversere de nåværende samlede kuttene.